

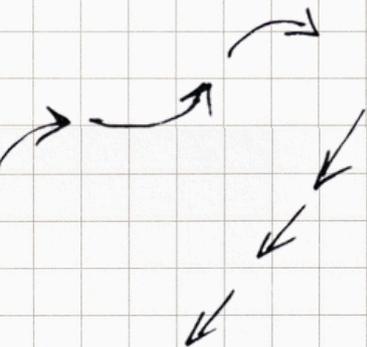
Туди готували —
означає бути вільними

10 КЛАС

ПОСІБНИК ЗІ СЦЕНАРІЯМИ УРОКІВ ОНОВЛЕНОГО ПРЕДМЕТА "ЗАХИСТ УКРАЇНИ"

MARCH

Тривога → УКРИТТЯ

Над сценаріями працювали:

Ганна Молодичук

тренерка та супервізорка предмета «Захист України», вчителька Соколівського опорного ліцею Жашківської міської ради Уманського району Черкаської області.

Михайло Борисевич

тренер та супервізор предмета «Захист України», вчитель «Міського юридичного ліцею наукового спрямування при Університеті митної справи та фінансів» Дніпровської міської ради.

Михайло Купчин

ветеран, тренер предмета «Захист України», керівник гуртка «Бойові Мурахи».

Катерина Сухоручко

тренерка та супервізорка предмета «Захист України», вчителька комунального закладу «Ліцей «Лідер» Кропивницької міської ради».

Тарас Пристацький

військовослужбовець, тренер предмета «Захист України», колишній вчитель ЦНПВ у Львові, а нині молодший сержант 13 БрОП НГУ «Хартія».

Передмова

Колеги, перед вами — збірка сценаріїв уроків, розроблена нашою командою відповідно до оновленої Модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс».

Підходячи до розробки кожного уроку, ми ставили собі ключове питання: «Що має на ньому відбутись з учнем та ученицею?». Ми прагнули, щоб підлітки не просто засвоїли інформацію, а відчули інтерес, набули реальних, життєво необхідних навичок і зрозуміли глибинний сенс своєї ролі як громадяни та громадянки України.

Саме тому ми зробили все можливе, щоб наші уроки були цікавими для підлітків: максимально мінімізували теорію і зосередилися на практичних відпрацюваннях у форматі інтенсивних тренінгових занять.

У цій збірці ви знайдете:

- Календарно-тематичне планування.
- Чіткі покрокові плани уроків для роботи в Осередках.
- Цікаві ігри та вправи для кращого засвоєння матеріалу.
- Презентації до кожного сценарію.

Ми пропонуємо викладати за двома підходами:

- **послідовний підхід:** дотримуючись логіки та структури модельної навчальної програми.
- **комбінований підхід:** об'єднуючи в одному тренінговому занятті теми різних модулів. Це дозволить учням та ученицям упродовж 4 або 8 уроків в Осередку знайомитись з різними модулями програми.

Для ми пропонуємо два різних підходи до формування календарно-тематичного плану: послідовний за переліком модулів в МНП та комбінований. Вибір за вами — адже лише ви, як педагоги, найкраще знаєте своїх учнів та учениць, розумієте їхній освітній запит та освітні потреби.

Ми розуміємо, наскільки напруженою є праця вчителя сьогодні. Наша мета — не додати вам роботи, а навпаки, забрати рутину і спростити підготовку. Ми сподіваємося, що отримавши ці готові, продумані та гнучкі сценарії, ви зможете звільнити свій час для найважливішого: для живого спілкування з учнями та ученицями, їхньої підтримки та адаптації матеріалу під потреби вашого класу. Дякуємо вам за щоденну відданість і за те, що робите цей важливий предмет кращим!

Ми прагнемо, щоб наші матеріали були максимально корисними та ефективними. Саме тому ми готові чути ваш зворотний зв'язок та вдосконалювати наші напрацювання разом з вами!

Свої зауваження, ідеї чи пропозиції ви можете надіслати нам:

- На електронну пошту: defenseofukraineteam@gmail.com
- Або анонімно, заповнивши коротку форму за посиланням:
<https://forms.gle/Lye6vSFbubGQ5d596>

Ваша думка надзвичайно важлива для нас. Дякуємо, що ви з нами!

ЗМІСТ

Психоемоційна безпека та організація простору.....	5
Підготовка до нейродидактичного підходу (для вчителя, вчительки).....	6
Етап 1. Стійки.....	7
Етап 2. Положення для стрільби з коліна.....	8
Етап 3. Положення зброї: «ствол вгору» та «ствол вниз».....	10
Етап 4. Поняття секторів і базове реагування з місця.....	12
Етап 5. Реагування на контакти у положенні з коліна: деталізація по секторах.....	13
Етап 6. Реагування на контакти в положенні лежачи	13
Етап 7-8. Однокрокове та багатокрокове зміщення + завершальні перевірки.....	14
Етап 9. Маніпуляції зі зброєю: запобіжник, досилання, заміна магазину, базове усунення затримок.....	15

[Посилання на презентацію до тренінгу.](#)

10 КЛАС. ТРЕНІНГ №4

ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВА ТЕХНІКА. СТРІЛЕЦЬКА ПІДГОТОВКА

Психоемоційна безпека та організація простору

- **Оцінка емоційного фону класу:** на початку заняття запропонуйте учням та ученицям коротко поділитися настроєм («Одним словом: як ви почуваетесь сьогодні?»). Зверніть увагу на тих, хто мовчить або виглядає стривожено, щоб за потреби надати індивідуальну підтримку.
- **Вправа на заспокоєння (2–3 хв):** глибоке дихання. Попросіть учнів та учениць повільно вдихнути, подумки рахуючи до 4-х, затримати дихання — порахувати до 4-х, зробити видих — порахувати до 4-х, знову затримати дихання — також порахувати до 4-х. Повторіть 2–3 рази.
- **Коротка вправа на мовчання:** запропонуйте учням та ученицям заплющити очі та зосередитися на власних думках і відчуттях, «відпустити» зайві емоції.
- **Правила безпечного спілкування** (проговоріть їх на початку уроку):
Висловлюватися по черзі, не перебиваючи;
Поважати право інших на іншу думку, навіть якщо вона не збігається з вашою;
Уникати жорстких політичних суджень і тримати фокус на фактах та емоціях.
- **Індикатори стресу, на які варто звернути увагу.**
Емоційні: занепокоєння, плач, дратівливість, апатія, надмірна збудженість.
Фізичні: прискорене дихання, тремтіння рук, м'язове напруження, почервоніння.
Поведінкові: уникнення контакту, зацикленість на темі, агресія, ізоляція.
- **Дія вчителя чи вчительки при виявленні ознак стресу:** зробити паузу, м'яко звернутися до учня чи учениці, запропонувати вийти на мить або перемикнутися на легшу вправу, забезпечити конфіденційність і підтримку.

Підготовка до нейродидактичного підходу (для вчителя, вчительки)

- **Чому «м'ясо» на старті? Емоційний гачок.** Мозок підлітка й підлітки краще реагує на емоційно насичену інформацію. Початок з яскравих кейсів активує лімбічну систему (емоції), що підвищує рівень дофаміну, посилює увагу та сприяє кращому запам'ятовуванню. Емоції — це «клей» для знань.
- **Чому симуляція дилем? Активне навчання й проживання досвіду.** Коли учень або учениця «проживає» ситуацію, ухвалюючи рішення, активуються ті самі нейронні мережі, що й у реальному житті. Це формує глибші нейронні зв'язки, ніж пасивне слухання. Це «навчання через дію» (learning by doing), що є надзвичайно ефективним для розвитку критичного мислення та емпатії.
- **Чому групова робота та презентації? Соціальна взаємодія й вербалізація.** Спільне обговорення, аргументація та презентація активують префронтальну кору (планування, аналіз, мовлення), а також соціальні аспекти навчання. Принцип «навчаючи інших, вчишся сам / сама» є одним із найефективніших.
- **Чому мультимодальність (відео, текст, онлайн-дошка)?** Мультимодальність — це використання кількох форматів подання інформації одночасно (наприклад, відео, тексту, звуку чи взаємодії на онлайн-дошці). Коли ми залучаємо різні органи чуття — зір, слух, дотик, — мозок працює активніше, утворюючи міцніші зв'язки. Це допомагає краще запам'ятовувати, розуміти й застосовувати інформацію на практиці. Онлайн-дошка, зокрема, створює відчуття спільної роботи й підвищує залученість.
- **Чому «амигдала/префронтальна кора» та дихальні вправи?** Практична нейронаука. Пояснення базових нейрофізіологічних процесів доступною мовою дає учням та ученицям інструменти для саморегуляції стресу, показуючи, що вміння керувати своїми реакціями — це тренована навичка, а не просто талант. Це дає відчуття контролю та практичної цінності знань.

Цей етап заняття дуже практичний, він потребуватиме активного залучення вчителя чи вчительки для демонстрацій та відпрацювання. Він найкраще допоможе реалізувати цілі уроку, якщо відбуватиметься за таким алгоритмом: демонстрація від учителя / вчительки з коментуванням → демонстрація від учителя / вчительки з коментуванням від учнів та учениць → практичні відпрацювання з учнями та ученицями індивідуально та в межах груп.

Формат та структура заняття

Етап 1. Стійка (45 хв).

Перед початком практичних занять коротко нагадайте учням і ученицям, що існують різні види стійок: гвардійська (стройова), спортивна та тактична. Ми відпрацюватимемо саме тактичну стійку, оскільки вона найбільш наближена до умов бою.

Важливо пояснити, що це не просто «як стояти з автоматом», а базове положення, від якого залежить точність стрільби, швидкість реакції та безпека.

Кроки формування тактичної стійки (положення рук наведено для правші; шульги виконують дзеркально):

1. Стопи — ставимо паралельно, носки спрямовані в бік противника / противниці.
2. Ноги — ліва нога попереду, права трохи позаду, щоб утворилася одна лінія від п'ятки передньої ноги до носка задньої.
3. Ширина — ноги на ширині плечей. Це дає стабільність і свободу руху.
4. Коліна — трохи зігнуті, «пружні»: тіло готове до руху, але не зафіксоване в статичному положенні.
5. Корпус — таз, стегна й груди розташовані фронтально до противника. Верх корпусу трохи подаємо вперед.
6. Плечі — зведені, корпус напружений, готовий витримувати віддачу.
7. Руки і зброя — приклад упираємо в «нішу» між плечем і ключицею. Це дає контроль над віддачею і стабільність.
8. Лікті — правий лікоть притиснутий до корпусу.
9. Регулювання прикладу — правим плечем можна трохи коригувати висоту вкладання.
10. Прицілювання — зброю підводимо до рівня очей. Важливо: не опускайте очі до прицілу, підводьте зброю до рівня зору.

Для підготовки або відеосупроводу радимо звернутися до цього ролика: [«Вогнева підготовка. Позиції для стрільби частина 1»](#).

Після демонстрації тактичної стійки проведіть практичне відпрацювання з учнями та ученицями. Нехай кожен та кожна спробує продемонструвати тактичну стійку з коментування кожного етапу, який важливо зробити.

Для відпрацювання стійки учні та учениці з макетами зброї стають у шеренгу або півколом на невеликій відстані, щоб не заважати.

Можна проводити в такий спосіб: кожен і кожна по черзі вголос відраховують числа від одного до десяти, а після кожного числа всі повторюють його одночасно, відпрацьовуючи елемент. Наприклад: перший і перша кажуть «Один» — усі повторюють «Один»; далі «Два» — усі «Два»; і так до «Десять». Потім черга переходить до наступних учасників і учасниць.

ВАЖЛИВО: стежте, щоб не викрикували раніше чи пізніше. Це дає змогу відпрацювати стійку, виявити недоліки при тривалому утриманні, а також — відпрацювати передавання (дублювання) команд у бою. Учитель чи учителька може пройти й легенько смикнути або штовхнути ствол, щоб учень зрозумів / учениця зрозуміла, чи його / її стійка забезпечує стійке положення.

Етап 2.1 Положення для стрільби з коліна (25 хв).

Продемонструйте учням та ученицям усі варіанти цього положення, поясніть, у чому сильні та слабкі сторони кожного.

Алгоритм дій на уроці:

- Станьте перед класом і продемонструйте кожне положення.
- Після показу дайте учням і ученицям повторити дії, обійдіть клас, перевірте та виправте помилки.
- Нехай учні й учениці об'єднуються в пари та по черзі відпрацьовують стійки, контролюючи одне одного й допомагаючи виправляти помилки. Важливо, щоб це відбувалося під контролем учителя або учительки.
- Відпрацюйте всі варіанти положень.

- **Високе коліно.**

Перевага: його швидко займати, знижує силует, легко змінювати позицію.

Недолік: не дуже стабільне для стрільби.

Наголосіть на дбайливому ставленні до колін: будьте уважні, використовуйте наколінники.

- **Навпочіпки.**

Перевага: швидкий перехід, легкість у рухах.

Недолік: погано компенсує віддачу.

- **На два коліна.**

Перевага: можна швидко сісти й суттєво зменшити силует.

Недолік: важко піднятися, особливо в броні чи зі спорядженням.

- **Класичне середнє коліно.**

Перевага: три точки опори — нога, коліно, стопа, кут між стегнами 90°. Рука спирається об ногу перед коліном. Це найстабільніше положення за збереженої мобільності.

- **Низьке коліно.**

Перевага: максимальне зниження силуету — майже як лежачи.

Недолік: складно змінювати позицію.

Етап 2.2. Положення для стрільби лежачи (20 хв).

Це положення учні та учениці повинні засвоїти як **найстабільніше для стрільби**.

Під час уроку або для підготовки до нього можете використовувати відео про [«Виконання стрільби лежачи»](#).

Як описати положення:

- Лягайте так, щоб зброя, корпус і опорна нога утворювали одну лінію.
- Лікті впираються в землю й розводяться в сторони для стабільності.
- Ліва нога трохи відведена вбік, стопи притиснуті до землі.
- Ніколи не ставте магазин на землю.

Як зайти в положення:

- Без перешкоди: заводимо приклад зброї під руку, займаємо положення навпочіпки, спираємося на коліна, виставляємо ліву руку вперед та опускаємо корпус і займаємо класичне положення лежачи.
- З перешкодою: заводимо приклад зброї під руку, займаємо положення навпочіпки, виставляємо ліву руку перед собою та відкидаємо ноги та корпус назад і займаємо класичне положення лежачи.

Як піднятися:

- Заводимо приклад під руку, підтягуємо праву ногу, виставляємо ліву руку вперед, відштовхуємося і переходимо в положення «коліно», а далі — у верхнє положення.

Етап 3.1. Положення зброї: «ствол вгору» та «ствол вниз» (20 хв).

Що пояснити класу:

При пересуванні зі стволом донизу ствол має бути перпендикулярним до землі — якщо покрутитись навколо себе зі зброєю, уявне коло, описане стволом, не повинно перевищувати 1 м у діаметрі, а ствол не має бути спрямований на ступні ніг учнів і учениць.

Під час пересування перебіжками учень і учениця перебувають у згрупованому положенні; зброя злегка підводиться так, щоб бічна поверхня приклада прикривала шию в районі сонної артерії. Таке положення зброї:

1. Убезпечує тих, хто може перебігати поруч.
 2. Запобігає зіткненню дула з землею при падінні й попаданні ґрунту в ствол.
- Обидва способи правильні — вибір залежить від поточної ситуації.

Демонстрація та пояснення:

СТВОЛ ВГОРУ

Зброя у двох руках: ствол спрямований під кутом догори й трохи вбік.

Варіанти:

1. Приклад заводимо під руку й опускаємо вниз — край ствола опиняється навпроти обличчя.
2. Утримання однією правою рукою — приклад під рукою.
3. Утримання однією правою рукою з поворотом ствольної коробки — зручніше для швидкої заміни магазину.

Коли застосовуємо: у тісних приміщеннях — щоб не зачепити людей попереду, під час пересування в колоні.

1) При утриманні зброї однією рукою (інша рука тримає вантаж) ствол перебуває вище силуету бійця чи бійчині й може зачіпляти гілки в лісосмугах, балки та дверні отвори в приміщеннях. 2) У згрупованому або напівзігнутому положенні ствол може спрямовуватися уперед — тому варто утримувати зброю двома руками. 3) Під час завантаження на техніку ствол може спрямуватися на людей, які вже перебувають на платформі чи кузові — треба контролювати напрямок і безпечно положення зброї.

СТВОЛ ВНИЗ

Зброя у двох руках, ствол спрямований вниз.

Тримаємо зброю двома руками та приклад заводимо вгору відносно плеча.

Коли застосовуємо: на відкритій місцевості, щоб швидко вивести зброю у сектор. Безпечніше при пересуванні, якщо попереду нікого немає.

Що мають зробити учні й учениці:

- По черзі відпрацювати обидва положення.
- Ви контролюєте: ствол не має «гуляти» убік, палець має бути поза спуском.

Етап 3.2. Перекладання зброї на неробоче плече (20 хв).

Перегляньте відео [«Як стріляти зі слабого плеча? Техніка перекладання зброї»](#).

Що пояснити:

- Перекладання зброї здійснюємо, щоб вести вогонь із-за укриття, мінімізуючи власний силует.
- Існують два варіанти: неповне перекладання та повне перекладання.

Демонстрація та пояснення:

1. Неповне перекладання.

- Учні й учениці займають класичне верхнє положення зі зброєю.
- За команду виводять зброю уперед і прикладають приклад до неробочого плеча.
- Права рука лишається на пістолетному руків'ї, ліва — на цівці.

2. Повне перекладання.

- Додатково змінюється хват: права рука переходить на цівку, ліва — на пістолетне руків'я.
- Це складніше, але дає змогу ефективно контролювати зброю під час стрільби з іншого плеча.

На що звертати увагу:

- Позиція ніг не змінюється: нога позаду лишається опорною — на випадок влучання тіло має куди зміститися за інерцією.

Що мають зробити учні та учениці:

- Відпрацювати обидва варіанти перекладання — спершу в повільному темпі, потім швидше.
- Ви перевіряєте, чи не втрачають учні та учениці контроль над стволомі чи не заламують корпус.

Відпочиньте та проговоріть з учнями й ученицями, що було найскладнішим на цьому етапі (5 хв).

Етап 4. Поняття секторів і базове реагування з місця (45 хв).

Мета: пояснити сектори 12–9–6–3 і закріпити загальний алгоритм реагування з місця.

Реквізит:

- макети АК / АР;
- маркери на підлозі (позначки годинника).

Структура уроку:

- Вступ, техніка безпеки, постановка цілей (5 хв).
- Теорія: що таке сектори «годинника» (12–9–6–3); чому ствол ведемо вниз (7 хв).

Примітка: не забувайте, ви маєте справу з поколінням, яке майже не орієнтується по механічних годинниках, тому варто пояснити це максимально детально, використовуючи фото циферблатів :)

Демонстрація вчителем чи вчителькою алгоритму реагування (10 хв):

- понизити силует;
- опустити зброю вниз;
- повернути голову (ідентифікація цілі / небезпеки);
- повернути стопу у бік сектору;
- підставити іншу ногу (є також спосіб реагування з відставлянням ноги назад, але такий спосіб ми не використовуємо);
- виконати вкладання і винесення зброї вперед у класичне положення.

Практика по секторах із місця (30 хв):

- 12 → 9 → 3 → 6 (правші / шультги). Звернути увагу: у середньому положенні порядок роботи на 9-й та 3-й годинах у правшів і шультг є дзеркальним.
- На 6-й годині дозволено переведення як через праве, так і через ліве плече. Робота зі слабкої руки дає більшу стійкість стрільцеві / стрільчині.

Формат: вчитель / вчителька демонструють алгоритми, а далі — робота в парах (одна людина виконує, друга контролює техніку безпеки й алгоритм).

Орієнтири якості: ствол завжди опущене вниз під час переведення, силует знижений чітко вкладання, немає «кроку назад».

Типові помилки: ствол «гуляє» вище лінії талії, завчасне підняття силуету, змішування порядку ніг.

Етап 5. Реагування на контакти у положенні з коліна: деталізація по секторах (45 хв).

Реквізит: макети, маркери на підлозі.

Структура:

1. Розігрів — повтор алгоритму (5 хв).
2. Деталізація для **9-ї години** (правша) (8 хв):
 - праве коліно підставити до лівої стопи;
 - ліву ногу відставити у бік сектору;
 - винести зброю вперед, зайняти класичне положення.
3. Деталізація для **3-ї години** (8 хв):
 - ліве коліно підставити до правого;
 - праву ногу підняти;
 - не підіймаючи силует, виставити ліву ногу вперед;
 - зайняти класичне положення.
4. Деталізація для **6-ї години** (8 хв)
 - як і на 3-й годині: підставити ліве коліно до правого, підняти праву ногу;
 - винести ліву ногу вперед без підняття силуету;
 - зайняти класичне положення.
5. Практичні серії (12 хв): по 30–40 сек на кожен сектор, три кола.
6. Рефлексія / зворотний зв'язок (4 хв).

Орієнтири якості: стабільна опора, ясний порядок дій, ствол опущене вниз, знижений силует.

Типові помилки: «переступання» без підставлення коліна, заплутані кроки, неправильно поданий корпус.

Для підготовки можете проглянути ролик [«Розвороти та повороти зі зброєю з позиції коліно. Метод навчання та виконання»](#).

Етап 6. Реагування на контакти в положенні лежачи (45 хв).

Мета: показати варіанти переведення вогню з положення лежачи, відпрацювати дієві способи.

Реквізит: каремати, макети зброї.

Перед уроком прогляньте для підготовки відео [«Виконання стрільби лежачи, ти маєш бути впевненим в своїх силах!»](#).

Структура:

- Вступ, техніка безпеки (5 хв).
- Огляд способів (15 хв): пояснюємо всі, практикуємо найдієвіші (25 хв).

Етап 7.1 Однокрокове зміщення (20 хв).

Мета: розібратися, як і навіщо робити однокрокове зміщення під час контакту / заміни магазина.

Реквізит: макети зброї.

Структура:

1. Вступ: навіщо робити зміщення — зійти з «лінії вогню» / створити простір для маніпуляції.
2. Принципи: ті ж самі — силует вниз, ствол вниз, ідентифікація цілі, на 9-ту годину — «проступ», бо ліва вже попереду.
3. Реагування при однокроковому зміщенні (25 хв, відпрацювання):
 - 12 год — можна вліво / вправо: повернути стегна в бік зміщення → крок → підставити іншу ногу → зайняти класичне положення.
 - 9 год — проступ лівою → підставити праву → займаємо класичне положення з вкладанням зброї й винесенням її в бік цілі.
 - 3 год — крок із задньої правої → підставити ліву → вкладання зброї.
 - 6 год — вліво або вправо: повернути стегна в бік зміщення → крок → підставити іншу ногу → класичне положення в стійці й вкладання.
4. Мікрозалік: по команді «сектор / зміщення» — виконати за 10 сек 6 повторів.
5. Рефлексія.

Етап 7.2 Багатокрокове зміщення + завершальні перевірки (25 хв).

Багатокрокове зміщення застосовується тоді, коли необхідно подолати більшу відстань або швидко змінити позицію — наприклад, щоб зайняти укриття чи перейти на інший рубіж. Усе, що включає два кроки й більше, вважається багатокроковим зміщенням.

Техніка пересування:

1. Під час руху вперед крок робимо плавно, переставляючи ногу з п'ятки на носок — це забезпечує стійкість і знижує шум.
2. Під час руху назад пересуваємось із носка на п'ятку, щоб зберігати баланс і уникати падінь.
3. Усі рухи виконуємо зі зниженим силуетом і зброєю, спрямованою вниз під час переведення.
4. Ідентифікація сектору та контроль цілі здійснюємо так само, як під час однокрокового зміщення.

Демонстрація + практичні відпрацювання.

Додавання завершальних перевірок: кожну вправу закінчуємо контролем цілі → контролем зброї → контролем секторів.

Етап 8. Маніпуляції зі зброєю: запобіжник, досилання, заміна магазина, базове усунення затримок (45 хв).

Мета: відпрацювати зняття із запобіжника та досилання у трьох положеннях — верхньому, середньому та нижньому, на обох системах (АК та АR), правою та лівою рукою. Відпрацювати заміни магазина (зі збереженням і без), базові реакції на «проблему / затримку під час стрільби».

Реквізит: макети АК-74 і АR-15, інертні магазини / муляжі патронів, сумка скидання магазинів.

Структура:

1. Техніка безпеки й підготовка (5 хв).

2. Запобіжник + досилання (12 хв).

Формат: інструктор / інструкторка демонструє → учні й учениці повторюють у повільному темпі → серія швидких повторів.

3. Заміна магазина (15 хв).

Формат: спочатку повільні відпрацювання кожного способу, потім — серії на швидкість («хто швидше й правильно»), з обов'язковим контролем безпеки.

4. Базові затримки (8 хв).

Формат: інструктор / інструкторка демонструє, учні та учениці повторюють за командою.

5. Підсумок і контрольне коло: учні та учениці озвучують команди, а ви відтворюєте за ними (5 хв).

Корисні відео для підготовки:

1. [«Єдина процедура заряджання АК»](#)

2. [«Процедура Заряджання-Розряджання зброї системи АR»](#)

Проект реалізовувала команда:

Інна Совсун, Анна Коваленко, Вікторія Комарин, Вадим Бейлах, Ірина Кириченко.

В партнерстві з Громадською Організацією «Успішні комунікації»:

Ольга Кутишенко, Оксана Родіонова, Аліса Малицька, Ярема Дух.

При підготовці використані матеріали веб-проєкту **Dovidka.info** Центру стратегічних комунікацій.

Подяки:

12-й бригаді спеціального призначення «Азов» Національної гвардії України за рецензію сценаріїв занять про індивідуальні навички поводження зі зброєю

ГО «Азов.Супровід» за матеріали для розробки уроку «Адаптація суспільства до потреб військовослужбовців і військовослужбовиць та ветеранів і ветеранок війни, зокрема осіб з інвалідністю внаслідок війни»

Демократичній школі «Майбутні» та Тимуру Демчуку за розробку гри «Дві Держави»

OSINT-агенції Molfar за надані матеріали до тем модуля «Інформаційна війна»

Силам Оборони України та всім українцям та українкам, які борються за нашу свободу і дають можливість працювати над розвитком освіти!